

Facultat de Ciències de l'Educació

Curs 2003-2004
Codi: 21927 Crèdits 8
Didàctica de la Llengua
Professor: Artur Noguerol

Objectius

1. **Conèixer les bases teòriques** (epistemològiques, sociològiques i didàctiques) que fonamenten l'ensenyament i aprenentatge de la llengua en situacions d'aprenentatge formal i no formal (amb una forta focalització cap a les teories explicatives d'adquisició i desenvolupament del llenguatge, verbal i no verbal).
  2. **Comprendre la realitat lingüística en què és immers l'alumnat**, una societat plurilingüe i multicultural, com a punt de partida per a l'ensenyament de la llengua.
  3. **Comprendre la realitat sociocultural i funcional** de la llengua escrita i les seves interrelacions amb la llengua oral.
  4. **Conèixer i aplicar a la pròpia pràctica comunicativa** les teories i els recursos que desenvolupen la llengua com a constructora i organitzadora del coneixement, per poder ensenyar llengua als altres (tot professor és professor de llengua).
  5. **Conèixer les bases metodològiques** de l'ensenyament de la llengua, amb especial atenció als contextos globals d'aprenentatge i les situacions d'interacció que es produeixen a les aules.
  6. **Aprendre a dissenyar** i aplicar, si és possible, **seqüències d'ensenyament de la llengua i/o la literatura** de manera adequada a la situació d'aprenentatge triada: selecció d'objectius i continguts, seqüenciació, avaluació, selecció d'activitats i recursos
- Conèixer les fonts d'informació** dels materials per a l'ensenyament de la llengua: dissenys curriculars, seqüenciacions, materials d'aula, centres de recursos, etc.
Conèixer les bases psicològiques i lingüístiques dels processos de lectura i escriptura.
7. **Conèixer les bases de la literatura infantil** i aprendre a formar lectors, conscients i crítics.
-

Temari

Bloc 1 LLEGIR (1r quadrimestre)

1. L'ensenyament de la lectura;
2. La Literatura infantil i juvenil i la promoció de la lectura.
3. Adquisició i aprenentatge de les habilitats lingüístiques: propostes plurilingüístiques i multiculturals.
4. Els mitjans de comunicació i l'ensenyament de la llengua

Bloc 2 ESCRIURE (2n quadrimestre)

1. El primer aprenentatge de la llengua escrita
2. L'ensenyament de la composició escrita i la seva incidència a les diverses àrees curriculars.
3. Bases curriculars de l'ensenyament (formal i no formal) de la llengua.
4. L'avaluació de la llengua i la literatura.

Metodologia

Les propostes metodològiques volen fomentar d'una banda els intercanvis que faciliten la formació per al treball en equip, i per una altra la necessària autonomia que farà possible la formació continuada.

Es desitja que l'alumnat se senti implicat en el propi procés de formació i per tant, es proposa que la intervenció de l'alumnat sigui activa i eficaç quant a les decisions de les activitats d'aprenentatge i d'avaluació.

L'assignatura presencial es completarà amb la creació d'una assignatura virtual que possibiliti la intervenció de l'alumnat en el desenvolupament de les diferents activitats.

Les activitats que es proposen cerquen que l'alumnat participi en les tasques individuals i les cooperatives com a facilitadores de la construcció dels coneixements teòrics i pràctics que són necessaris per esdevenir un professional competent. L'elaboració dels treballs en grup és una de les propostes

L'obertura de l'aula a altres contextos d'aprenentatge de la UAB (com les aules d'informàtica, la biblioteca d'Humanitats o l'ADRE) o externs (xerrades o visites a centres) és una de les necessitats que es mirarà de resoldre des del començament del curs.

Avaluació

Cada un dels temes o blocs de treball del curs tindrà una avaluació concreta que es decidirà amb l'alumnat i que serà feta pública en les notícies de l'assignatura.

Bibliografia

AAVV.(1995): *La literatura infantil i la construcció europea*. Conselleria de Cultura del Govern Balear.

BARÓ, M.; MAÑA, T. (1994): *Formar-se per informar-se*. Barcelona: Rosa Sensat / Ed.62.

BETTELHEIM, B. (1977): *Psicoanálisis de los cuentos de hadas*. Barcelona: Grijalbo.

CAMPS, A. (1994): *L'ensenyament de la composició escrita*. Barcelona: Barcanova

CAMPS, A. (1994): Projectes de llengua entre la teoria i la pràctica. *Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura*, 2, 7-20

CAMPS, A.; MILIAN, M.; BIGAS, M. (1989): *L'ensenyament de l'ortografia*. Barcelona: Ed.Graó.

CASSANY, D., LUNA, M. i SANZ, G. (1993): *Ensenyar llengua*. Barcelona: Graó.

CATALÀ, G.; CATALÀ, M.; MOLINA, E. (1996): *Avaluació de la comprensió lectora. Proves ACL*. Barcelona: Graó.

COLOMER, T. (1999): *Introducción a la literatura infantil y juvenil*, Madrid: Síntesis.

COLOMER, T.; CAMPS, A. (1991): *Ensenyar a llegir, ensenyar a comprendre*. Barcelona: Rosa Sensat / Ed.62

FERRER, M.; ZAYAS, F. (1995): Diversitat discursiva i planificació de continguts. *Articles de didàctica de la Llengua i la Literatura*, 4, 17-28

FONS, M. (1999): *Llegir i escriure per viure. Alfabetització inicial i ús real de la llengua escrita a l'aula*, Barcelona: La Galera.

GRAVES, D. (1983): *Didáctica de la escritura*. Madrid: Morata, 1991.

HÜRLIMANN, B. (1968): *Tres siglos de literatura infantil europea*. Barcelona: Juventud.

COOPER, J.D. (1990): *Cómo mejorar las comprensión lectora*. Madrid: Visor / MEC

JOLIBERT, J. (1992): *Formar infants productors de textos*. Barcelona: Graó.

JORBA, J. I altres (2000): *Avaluar per millorar la comunicació i facilitar l'aprenentatge* Barcelona: ICE de la UAB.

JORBA, J. i CASSELLAS, E. (1996): *La regulació i l'autoregulació dels aprenentatges*, Barcelona, ICE de la UAB

LISSON, A., MARTÍNEZ, C., (1999): *La nova biblioteca escolar*. Barcelona: Edicions 62 (Llibres a l'abast: sèrie Rosa Sensat, 342)

LOMAS, C.; OSORO, A. y TUSÓN, A. (1993): *Ciencias del lenguaje, competencia comunicativa y enseñanza de la lengua*. Barcelona: Paidós.

NOBILE, A. (1992): *Literatura infantil y juvenil*. Madrid: Morata.

NOGUEROL, A. (1989): *Técnicas de aprendizaje y estudio. Aprender en el aula*. Graó, 1994

PATTE, G. (1988): *Dejadles leer! Los niños y la biblioteca*. Barcelona: Pirène.

RIBAS, T. (coord.) (1997): *L'avaluació formativa en l'àrea de llengua* Barcelona: Graó.

SOLE, I. (1987): *L'ensenyament de la comprensió lectora*. Barcelona: CEAC.

STUBBS, M. (1982): *El llenguatge a l'escola*. Barcelona: Rosa Sensat/ Edicions 62.

VALRIU, C. (1994): *Història de la literatura Infantil i Juvenil catalana*, Barcelona: Pirene.

VILA, I.(1995): *El català i el castellà en el sistema educatiu de Catalunya*. Barcelona: Horsori.

VILÀ, N. (1989): "La lengua escrita en el Ciclo Medio. I." en *Comunicación, Lenguaje y Educación*, 1989, 3 / 4: 129-141.

VILA, N. (1990): "La lengua escrita en el Ciclo Medio. II." en *Comunicación, Lenguaje y Educación*, 1990, 5: 81-104.

WELLS, G. (1988): *Aprender a leer y a escribir*. Barcelona: Laia/ Cuadernos de Pedagogía.